

(6/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagorí)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

La solució de la crisis

DON PRÁXEDES:—¡Moret, las fieras de la oposició demanan carn de gobiern!...
MORET:—Tírils dos ó tres ministros, y que s' entretinguin.

LA SENMANA DE DIJOUS A DIJOUS

PER fi, després de tan gitanejar ab els uns y els altres, en Sagasta va reunir á tots els ex del seu partit y va resoldre la crisis. El dilema era terminant: ó se sortia en bé de aquella últi-

ma tentativa ó 'l partit lliberal no tenia més remey que retirar-se.

—¡Aixó may!—li varen dir á una 'ls reunits, donantli carta blanca per' obrar ab la més completa llibertat. L' Almodóvar va agafar la ploma, resigant al paper de amanense jell, tot un ministre d' Estat! y en Sagasta va dictarli:

«Cartera de Gracia y Justicia: Puigcerver.— Cartera de Hisenda: Eguillor.—Cartera de Agricultura: Amós Salvador.»—Y las demés els mateixos, inclús

en Weyler, que ben respalladet y no recordantse de las revolcadas encare pot anar.

Ab aquests tres nomenaments va quedar tot llest. ¡Y alsa, noys, á fer desgracias!

Una de las condicions que van imposar els tres ex al entrar al ministeri, es que no volían perdre 'ls drets á la cessantia, y sobre aquest punt se 'ls va donar la seguretad de que sería revocada la disposició de 'n Silvela que 'ls suprimia pels ministres nous y pels vells que tornessin á serho. Ab aixó els

tres ex han donat una proba del seu desinterés y del gran patriotisme que 'ls anima.

La reconstitució del ministeri va quedar llesta di-vendres, y á pesar de que semblava natural que 'l día següent se presentés el gobiern á las Corts, aquestas permanesqueren tancadas fins al dime-cres. Era precis arreglar las cosas pera quedar lo menos mal possible. Totas las comedias necessitan la deguda preparació. Y ademés convenia molt evitar las conseqüencias de un debat á cop calent.

Per una cartera

El gos la sollicitava, també la volia'l gat, y com el gat es de casa, al últim ell ha guanyat.

El dimecres al obrirse la sessió s' havia multiplicat la forsa que dintre del edifici y en las sevas intermediacions vetlla per la seguretat dels pares de la patria. A major abundament las tribunas destinadas al públic estavan ocupadas per empleats del municipi que tenían ordre d' estar serios, sense fer la més mínima demostració. Previa aquestas precaucions va comensar el debat. En Sagasta, ab veu débil, que casi no se sentia, va explicar a la seva manera las evolucions y peripecias de l' última crisis, y en Romero Robledo li va respondre contant ab to llastimos las burlas de que va ferlo objecte l' home del tupé. Hi ha que notar que no va estar de bon tros tan expressiu ni tan naturalista com quan al veure que no li donavan lo que li havian ofert, se'n anà desde casa de'n Sagasta al Saló de conferencias, trayent foch per las dents de davant, com si fossin pedras fogueras. Semblava'l drach de Vilafranca; pero'l dimecres ja se li havian acabat las carretillas.

Ara's din, no sé ab quin fundament, que pera venjar-se de'n Sagasta, pensa tornarse'n ab en Silvela, el seu etern enemic, contribuint personalment a la conjunció conservadora. Res li fa, corrent de un cantó al altre, fer l' ofici de llensadora, pero de llensadora sense bitlla, y per lo tant impossibilitada de teixir.

El debat polític continuarà dijous y s' creu que durará fins a mitjans de la semana próxima, prenenthi part tots els caps-pares de la oposició. Ja veurém si l' explosió anunciada s' queda reduhida a una senzilla funció de fochs artificials.

El govern no te perque apurarse. Si las oposicions fan bondat y no apretan de ferm y s' limitan a entretenirse buscantli las pessigollas, no per mortificarlo sino més aviat per ferlo riure, continuarán las sessions; en altre cas, un cop votada la llei fixant las forsas de mar y terra qu' es lo únich que li falta pera cumplir el precepte constitucional, las tancarà de una revolada... y cada hu a casa seva, y'l govern en la de tots.

Llavors no hi haurá més que dirli com el marit enganyat de l' últim drama de'n Guimerá: —Té, aquí la tens la patria. ¡Afátate'n! ¡Quin fástich!

PEP BULLANGA

EN QUIEBRA

El govern de la monarquia restaurada fos una rabó social que s' regís per las lleys que s' aplican a las entitats mercantils, faria ja molt temps que l' haurian declarat en quiebra... y probablement en quiebra fraudulenta.

Pero es una institució política, que com a tal abarca tots els poders del Estat: el legislatiu, l' executiu y'l judicial; ell mateix se fa la llei y ell mateix se l' aplica, y armat en últim terme ab la forsa en tota la seva extensió, desde l' astucia y la frescura que tenen per símbol l' embut, fins a la violencia que té per instrument el manser, no hi ha medi humá d' exigirli las degudas responsabilitats, mal se dediqui a fer rodolar el país a tomballons per la pendent del precipici.

El govern de la monarquia restaurada, lo mateix quan ha sigut representat per las collas conservadoras que per las taifas fusionistas, de fet ha viscut sempre en estat de suspensió de pagos. Cobrar y no pagar; tal ha sigut la norma dels uns y'ls altres.

Per una part han abrumat al país exigintli més de lo que podia satisfacer. La seva boca ha sigut la mesura de las cárregas que li han imposat. Y en cambi no li han donat res enterament de lo que venían obligats a concedirli: ni ordre, ni pau, ni tranquil·litat, ni satisfacció, ni lleys protectoras del treball encaminadas a la pública prosperitat, ni llibertat, ni justicia, ni benestar, ni tan sols la conservació del patrimoni nacional que'ns havian llegat las generacions passadas.

Una ruina completa y espantosa.

Y en mitj del daltabaix surgeix com una visió atormentadora, l' espectacle irritant del despilfarro y'l desenfreno que no cessa un sol moment. La concupiscencia més desesperada contrasta tot hora ab las privacions y ab els sacrificis imposats a un país sense venturas, que s' debat inútilment pera sortir de una situació tan depressiva y vergonyosa.

Els que menjan, al donar gust al sentit del paladar, se diria que han perdut el de la vista y'ls del

oído; ni veuen ni senten res. Fins tenen embotada la conciencia.

Per ells governar es repartirse alegrement el botí del pressupost, ocupar un lloch en la taula del poder, endrapar sense escrúpols fins que'l ventrell ja no pot més. Si cauhen, no es may per móvils dignes, sino sols quan ab el calor del apat la donan en disputarse ells ab ells per qualsevol qüestió tonta, ó quan ab lo cap més pesat que'ls peus rellicsan del assiento y se'n van rodolant sota la taula, com els borratxos.

A las cadiras vacants s' hi asseuen desseguida els que venen de fresch a menjar ab un apetit que'ls arbola, y devoran ab fam de llop, en tant que'ls altres dormen la mona, recobrant la serenitat perduda y olvidant las disputas passadas fan de nou las paus, posantse en disposició de tornars'hi a asseure, tan bon punt tenen feta la digestió y'ls torna a apretar la gana.

Ningú podrá dir que aquesta pintura de lo que se'n ve dihent el torn pacífich dels partits governants pequi d' exagerada ni de naturalista.

Pera feres cárrech de que es justa y presa exactament del natural basta fixarse en las incidencias repugnants de l' última crisis, cusina-germana en tot y per tot de las dos anteriors qu' en menos de dos anys han vingut a pertorbar—y sempre per culpa dels mateixos comensals—el fatori sagastí.

Per tandas de dos ó de tres van cayent, y en una postura ridícula, per meras disputas de menjador, per incompatibilitats de carácter, per qüestió de menús, per si a tal ó qual guisat se li han de posar aquestas ó aquellas especies doctrinarias ó reaccionarias y se l' ha de designar ab tal ó qual nom més ó menos democrátich; per si l' un vol ocupar en la taula més espay del que li correspon, ó per si l' altre al feres la racció buyda de cop tota la plata, sense recordarse dels que s' han de servir darrera d' ell.

Aixís, y per aquests únichs motius van fentse las vacants en aquestas crisis parciais, qual solució ja s' cuidan els que las provocan, de que no pugan perjudicar a la bandera, unas vegadas perque s' han d' aprobar els pressupostos, otras, com ara ha succehit, perque s' han de fixar las forsas de mar y terra, y sempre deixantse un cómodo agafador.

Y per la provisió de las vacants, se remouhen totas las ambicions mesquinas, tots els apetits insaciables, y juga la mala fe, l' engany, la perfidia. Casi millor y més decorós seria que agafessin las cartas y'ls fessin las carteras al as d' oros. Pero fins aixís, jo crech que farían trampas.

El régimen ha acabat els turrone: esclau del torn dels partits no te ja més homes que'ls que avuy el serveixen en la forma que acabém de veure. Sense vida propia, sense energia ni vigor pera tenirse dret, perque'l país está divorciat d' ell, y no pot apelar sino ab perill al recurs de consultarlo, s' ven obligat a apoyarse en aqueixas dugas crossas ignominiosas que de podridas y corcadas cruixen.

Se troba en estat de quiebra, sobre un pilot espantós de ruinas y desastres. Tot ha naufragat en la nació espanyola: fins la dignitat y la vergonya... tot enterament, hasta l' esperança de millors días.

Davant del indigne espectacle de l' última crisis, el diputat Lerroux, li deya a un general que alenta ideas progressivas:

—General: per acabar ab la República qu' era bona y pura y que si de alguna cosa pecá fou de massa candorosa, bastá un general mitj borratxo com en Pavia. ¿Y no s' trobará avuy un cabo furriel que vingui a escombrar tot aquest pilot de inmudicias?

Be s' haurá de veure qu' un ó altre s' encarregui de aquesta tasca de limpiea y sanejament, ó sino darrera la quiebra del régimen vindrá, sense que hi haja medi d' evitarla, la quiebra de la nació.

P. K.

IMPUDENCIA POLÍTICA

VANS encare s' procurava tapar las apariencias; avuy ja no. Ab esgarriós cinisme els partits monárquichs se disputan las gangas del poder, sense tenir en compte que'ls contempla un poble que té massa conciencia ja de lo explotat que viu pera que ho suportí gayre temps mes.

Sempre els elements que componen las pandillas monárquichs s' han inspirat solzament en son interés particular, pero avans amagavan sos propósitos sota un ideal en quin no creyan, pero que'ls servia perfectament de tapadora. Avuy ja deixan de banda l' ideal y descarament ensenyan l' ambició que'ls guía.

El mateix Canalejas que sembla dels mes sencers,

no pot sustreure's a tan indigna manera de ser de la gent monárquica y al contestar a la cossa que li doná en Sagasta, deixa entreveure que per lo que mes li dolia era perque li entrarian a sach els districtes de que disposa y las comarcas ahont caciqueja.

En Romero Robledo pera entrar a formar part del ministeri no posava per condició l' adopció de algun criteri especial ó d' una senyalada reforma; res d' aportar a la tasca comú un ideal ó un principi. Dos carteras, unas quantas subsecretarias y direcciones generals, una pila de governs civils y una pila de gangas mes, é si non non.

Las dificultades en formar ministeris entre els seus mateixos no las troba Sagasta en el descrédit en que ha caigut el partit liberal, en la por d' arrostrar responsabilitats, en el perill d' entrar a un barco destinat a naufragar sorollasament, sino en la por de perdre cessantías, en la mesquinesa de tenir que renunciar a unas pensions mal guanyadas.

De ideals, de programas, de novas orientacions, de fer alguna cosa de profit general; d' aixó no se'n ha parlat durant els días de crisis. L' encaparrament ha consistit en regatejar unas quantas miserables pessetas, en mercadejar actas y destinos, en assegurar-se cacicats, en no perdre influencias, ventatjas ó prebendas, en totas las menudencias políticas que han matat a Espanya y que subsisteix encare per que quedí enterrada definitivament.

A la sombra d' aquestas immoralitats no es estrany que'ls de segona fila s' menjin boscos públichs, fondos comunals y fins tot el país ab pell y tot.

El desvergonyiment dels polítichs espanyols está a la mateixa alsada del afemellament del poble que'ls soporta.

JEPH DE JESPU

El partit federal barceloní está descompost. No vulguin saber lo que va passar diumenje en el Casino de la Plassa de Santa Ana, ab l' elecció del representant de Barcelona en l' Assamblea que s' ha de celebrar a Madrid.

Dels 510 vots emesos—¡cuidado que son pochos per Barcelona!—únicament va tenirne 301 el divino Vallés, l' aliat dels regionalistas. ¡Y encare si se sabia de ahont van sortir la majoria de aquests vots! Perque, com es natural, els aliats del Sr. Vallés y Ribot no varen adormirse.

Ab aquest ausili va alcansar la representació, que li disputava'l Sr. Pi y Arnsaga, fill del patriarca del federalisme, que va quedarse ab els 209 vots restants.

Las massas que en altre temps donavan vida y forsa al partit federalista barceloní varen brillar en l' elecció per la seva ausencia.

Ben vist está que tenen el seu lloch en las filas de la Federació republicana.

Ab lo qual, afortunadament, res hi ha perdut la causa de la República.

El cardenal Herrera, en una conferencia que va donar al Centro gallego de Madrid, va apoyar la neccitat de que no se suprímessen diócessis, no s' rebaixés la consignació del clero, en rahons de patriotisme.

«Si s' van suprimit—va dir—catedrals y diócessis y seminaris, s' obrirán las portas al protestantisme y entrarà la bandera inglesa a Espanya al amparo de l' apatia y deixadas dels poders públichs.»

Pero vamos a veure, home de Deu: ¡per qué treballan vostés: per l' interés ó per la religió?

Es necessari aclarir aquest punt, y deixarse de banderes inglesas, que s' pot ser protestant y bon espanyol mil vegadas mes que certs espanyols que ho son únicament ab la condició precisa de que'l Estat els mantingui.

La unitat católica ha paesat ja com un mal somni. Y desde'l moment que a Espanya es admés l' exercici de diversos cultes y l' omnímuda llibertat de no profesarne cap, constitueix una solemne injusticia l' obligació que s' imposa a tots els ciutadans de contribuir a un d' ells, ab carácter de privilegiat.

Que'ls pares d' ánimas se la campin com puguin pera provehir a las sevas necessitats corporals, y si'l negoci no'ls va be, poden mudar de ofici, que a ningú'l fan ser cardenal, ni bisbe, ni capellá per forsa.

L' historia del tarugo de la venta dels boscos de Ortiguena, va complicantse.

Diuen qu' en el expedient hi faltan tres documents importants que podrian comprometre a personas que ocupan elevada posició.

Y diuen també que'l Sr. Gasset posseheix la fotografia de una carta de'n Merino, gendre de'n Sagasta, recomenant l' assumpto al ministre de Agricultura.

Será precís que s' fassi una gran neteja en aquestos boscos, y dessota las matas es més que segur que s' hi trobarán grans niuhadas de reptils.

Per lo que pugui ser, ja s' diu que l' escandalós assumpto será ventilat en sessió secreta.

Es lo que no han de consentir las minorías del Congrós.

El país te dret a saberho tot. Tractantse de la seva roba la bugada s' ha de fer en públic. Es qüestió de moralitat, de justicia y de verdadera conveniencia.

Precisa desenmascarar als que ab tanta fatlera perseguían el propósit de imposar una llei contra lo qu' ells ne diuen difamació. Que s' vegi ben

clar quins eran els seus móvils. Ha arribat l' hora de arrancals'hi la careta y fins la cara si es precís.

Un senador de l' Unió Nacional, el Sr. Castro, s' ha donat de baixa en el partit, per no estar conforme ab l' inteligencia pactada per en Paraiso ab els regionalistas.

Y'ls que anirán seguint dels pochos que li quedán a D. Basilio!

Podrá pujar al tren ab els companys de causa; pero'l Sr. Paraiso perdrá tots els amichs, y gran sort será per ell si no se li extravía l' equipatge, en especial la maleta en que hi porta guardat el programa de Zaragoza.

A l' Arana, el biskaitarra furibundo y intransigent, el jurat l' ha absolt. Pero no ha sortit al carrer, sino després de haver covat cinch mesos a la presó.

Per cert que si va entrarhi com a mártir, n' ha sortit com a confessor, havent deixat allí dintre'ls seus somnis separatistas, y concebint l' idea de fundar un nou partit vasco espanyolista.

May ab més rahó podrá aplicarse aquell ditxo castellá: «El loco con la pena es cuerdo.»

En el Suprém s' ha fallat una causa procedent del jutjat de Valencia de Don Juan, y en la sentència s' declara que l' acte de no descubirse una ó varias personas al pas de una professó, després de advertirli'hi que ho efectuhin, constitueix una ofensa als sentiments religiosos de las personas que ho presencián y es penable segons l' article 586 del Códich Penal.

Ara bé; en el mateix Códich Penal hi ha un article, el 236, segons el qual incorre en la pena de presó correccional en sos grans mitj y máxim y multa de 250 a 2.500 pessetas, el qui ab amenssa, violencia ó apremis ilegítims forsi a un ciutadá a exercir actes religiosos ó a assistir a funcions religioses de un culte que no sigui'l seu.

Ara bé; obligar a descubirse a un ciutadá, davant de una professó, ¿no es apremiarlo ilegítimament a exercir un acte religiós? Y tant més quan no será may ell qui haurá anat a trobar a la professó, sino aquesta a trobarlo a n' ell, al mitj de la vía pública, lloch qu' es de tothom.

¿Cóm s' explica que'l Suprém haja pogut posarse en contradicció ab la llei?

Lo més grave es que las sentencias de aquell alt Tribunal forman jurisprudencia, en lo referent a la interpretació dels preceptes legals.

Un cas semblant al que ara s' ha fallat en la forma dita, va fallare en un sentit diametralment oposat, pel mateix Tribunal el 6 de maig de 1901.

Se tracta de un ciutadá que va negarse a descubirse davant de unas imatjes y'l Tribunal sentenciador declara: «Que no es acció punible permanecer ab el cap cubert davant del Viático ó de una professó qualsevol sempre que no s' fassi per escarni ó mofa.»

Vels'hi aquí dugas disposicions ben oposadas, y que no obstant las dugas forman jurisprudencia.

¿A quina d' ellas s' han d' atener els que vulguin sustenirse en l' exercici dels seus drets?

Davant de tals contradiccions n' hi ha per tirar el barret al foch. Y llavors sí que un hom' se queda descubert; pero no per obligació legal, sino per falta de barret.

D. Valentí Almirall, el verdader fundador del moviment regionalista ha tingut l' idea de donar a l' estampa las sevas obras completas, en llengua castellana. Forma'l primer volum que acaba de apareixer: *El Catalanismo*, l' estudi més complet y de més fondo científich que s' ha escrit fins ara sobre'l particular.

La oportunitat de la seva publicació queda patentada en un prólech concis, clar y expressiu, en el qual l' autor condemna els extravís dels companys de causa. Sos exclusivismes, sos odis, sas desatencions ab tot lo de fora de Catalunya, la tirria insensata que demostran contra la llengua castellana, son esperit retrógrado y antipático, quedan posats de manifest per la ploma acerada del pare del catalanisme.

Y ara tant se val que s' rebelin, com que dissimulin, tancantse en un calculat silenci. La surra que'ls acaba de donar l' autor de *El Catalanismo* es de aquellas que deixan fonda senyal. No s' necessitava una empena tan formidable pera ferlos anar tots de bigotis.

CASTELLÓ DE AMPURIAS, 18 de novembre

Un páter de la remada de Banyolas ha vingut aquí a despotricar, arrencantse ab gran furia contra la *LA CAMPANA*, *La Publicidad* y altres periódichs liberals y contant qüentos ridículs com el de Sant Llorens, de qui digué que mentres el rostit sobre unas graellas, ell mateix advertí als seus martirisadors que ja estava rostit de un costat y'l podían girar de l' altre. Lo estrany es que no parlés de la plata d' enciam, el pá y'l porronet del ranci ab que devían celebrar la brenada aquells galifardeus que tingueren el capritxo de rostit a un sant.

CORNUDELLA, 12 de novembre

També aquí han arribat las exposicions demanant al govern que no se suprimeixi l' arquebisbat de Tarragona, a qual efecte s' han recullit firmas per tot, inclós a las escolas, sense consideració a que'ls noys no están en edat pera saber lo que suscriuhen. Tot aixó s' ha fet ab gran interés per part del arcaide, que per mes senyas es tocinaire, y que per consegüent, si tant li agradan els bisbes ell mateix se'ls pot fer ab carn de butifarra.

LLANSA, 17 de novembre

Apropósit de la inscripció civil de la filla del lliurepensador Joan Soler, l' escabrós y rebregat periódich *El Regional* de Figueras, defensor dels clericals, va tenir l' avilantés de dir que a Llança s' havia celebrat un bateig de gos. Encare que sempre seria preferible aixó que no posar a las pobras criaturas en remull, com si fossin bacallá sech, bó seria que qui s' atreueix a llensar un insult als que en us de sos drets realisan un acte sempre digne de respecte, tingués el valor de posar la seva firma al

pen, com ho fa tota persona decent, y tenintse per tal, aquest son s. s. y correligionari.—Xech de Llansà.

TORREGROSSA, 16 de novembre

De la boca pecador adé un predicador qu' envia á buscar l' enotat Gabriel, no pot figurarse quin flux d' insults va sortirne contra LA CAMPANA y 'ls que la lleixen.

SANT FELIU DE LLOBREGAT, 17 de novembre

Com á conseqüencia dels sermons del últim novenari d' ànimas, s' observan en algunas personas de pró de aquesta vila, verdaders síntomas de degeneració mental.

ARTÉS, 14 de novembre

Ja tenim al metje Soca en funcions, y á fé que ja 's coneix. El dijous 16 de octubre, una pobra dona desocupá tenint bessonada.

CREU-ALTA, 17 de novembre

Per lo que toca á enotatats, els llanuts de aquest poble han suert un cambi radical. El que 's va morir fá més de un any (que Deu el tingui allá hont vulgui) era tan ríto y egoista que tots els seus feligresos se 'n apartavan;

L' ATENTAT DE BRUSELAS

El dia 15 del corrent el rey de Bèlgica assistí als funerals de la seva difunta esposa que se celebravan en la catedral de Bruselas, acompanyat de la familia real y de una numerosa comitiva de palacio.

En el carrer Real, davant del Banch sonaren tres tirs de revólver disparats per un individu que allí estava apostat.

La multitud se girá á bastonadas y cops de puny contra l' agressor, de qui s' apoderá la policia lliurantlo de una mort segura.

No ha negat ni molt menos la seva intenció de matar al rey Leopoldo: durant la cerimonia fúnebre estigué en l' iglesia de Santa Gudula; pero al veure tants soldats y tants polissons com allí hi havia, s' abstiné de disparar, deixantho pera quan sortíssen.

En la presó, y mentres s' instruheixen las corresponents diligencias se mostra bastant decaygut, havent plorat alguns vegadas.

UN PRÍncep EN L' AYRE

on Jaume, l' fill del rey del As d' Oroe, no está disposat á seguir, per lo que 's veu, las petjadas de son pare.

Probá d' aixó, que l' altre día, en companyia de dos ó tres companys, va aixecarse en un globo del Aéreo-Club parisiench, realisant una excursió que va durar algunas horas.

La relació d' aquest viatge, feta pels diaris francesos, es digna de ser coneguda.

Segons sembla, no es aquesta la primera vegada que don Jaume s' enfla atmósfera amunt. ¡Pot tant en aquesta gent l' afició á elevarse... encare que sigui en globo!

La aerea expedició va sortir de París á las deu de la nit.

—De noche todos los gatos son pardos—devían pensar els excursionistas.—Aixís, al menos, si 'ns espantém y 'ns torném grochs, ni nosaltres mateixos ho veurém.

Don Jaume estava molt animat. —A mí m' agrada extraordinariament anar pels ayres—deya.

—¿Per qué? —Perque en aquestes alturas un hom está lliure de las impertinents investigacions de la policia.

De prompte va posarse á ploure. —¡Bó! ¡Quin xubasco! ¡Cóm ens mullarem!

—Mullarnos, sí—responia un company del príncep;—pero, en cambi, per aquestes camins li asseguro á vosté que no hi ha may fanch.

El globo, no tenint res més que fer, seguía elevantse, elevantse...

¡Cóm volava, en aquellas regions, la imaginació del fill de don Carlos!... Pretendent á un trono «per la gracia de Deu», li semblava que l' Pare Etern li havia de sortir de l' un moment al altre, de darrera d' un núvol, dihentli:

—Ara que passas per aquí, té, vet aquí l' trono que t' pertoca. No te l' fassis malbé, ¿eh? Els companys d' excursió de tant en tant li gastavan alguna broma.

—¡Cuydado, príncep, baixi l' cap!

—¿Qué hi ha? —Aném á passar per sota d' un arbre.

—¿Cóm? ¿Arbres aquí dalt? —¡Ja ho crechi! No recorda 'ls de la comedia, aquells

«... árboles gigantes, que parecen arrogantes las nubes desafiando?»

Devegades el príncep tenia ideas tristes. —¿Sabes ab qui penso ara?

—¿Ab el seu papà? ¿Ab en Folchi, aquell pintamonas que se 'n va emportar la germana de vosté?

—No, senyors; penso ab missiu Arbán.

—¿Qui sab ahont devia anar á parar, pobre home!

—¿Y si ara á nosaltres ens passés lo mateix? —¿Lo mateix que va passar á missiu Arbán? No digui aquestes cosas, príncep. No es prudent mentar la corda á casa del penjat.

—¡Oh! En el món tot es possible, y en l' ayre encare més. Ara no recordo si m' hi senyat al entrar en la barqueta.

—Fásiu, home, per si acás: encare deu serhi á temps.

Don Jaume va senyarse, y com si hagués posat oli en un llum. En aquell precís moment el globo va fer un soroll, lo mateix que si s' estripés per dalt.

—¿Qu' es aixó?—preguntava l' príncep, una mica alarmadot.

—No ho sé—contestava l' director de la expedició:—lo que veig es que l' globo baixa.

—¿De manera que cayém? —Sembla que sí; pero no hi ha cuydado. ¡Fora lastre! ¡Fora lastre!

Van escampar uns quants saquets d' arena, com si l' atmósfera fos la Rambla de Barcelona en vigílias de huelga, y l' aereostat va tornar á enfilarse.

—Escoltin—va exclamar de repent el fill del rey de las húngaras.—¿Qué som gayre lluny d' Espanya?

—¡Uy!

—¿Volen dir que no corrém cap perill d' anarhi á caure?

—Tan com cap perill... Quan s' es en l' ayre no's pot assegurar res.

—Es que fora una cosa que m' sabría molt greu, perque figurinse vostés sí cayém á Espanya y l' autoritat s' apodera de mí, ¡quin disgust pels meus partidaris!...

Afortunadament per ell, no va succehir lo que don Jaume temia. El globo, després de recorre uns 250 kilómetros, va anar á baixar ab tota solemnitat en un poblet del departament de la Nièvre.

S' assegura que dintre de poch temps el príncep empendrá un' altra excursió aerea, tot sol.

Celebraríam que la noticia 's confirmés y celebraríam també que l' viatge 's fes de día y que l' globo del jove pretendent, contrariant la seva voluntat, vingués aquesta vegada á passar per sobre d' Espanya.

Aixís quedaria satisfeta la curiositat de moltes personas que may han vist cap... carlista volar.

FANTÀSTICH

ENTRE ELLS

—¿Sabs, interessant Romero, lo que abt estava pensant?

—De segú alguna gatada. —Pensava que, ben mirat, si ara t' y jo 'ns ajuntéssim...

—¿Qué te 'n sembla d' aquest plan? —Práxedes, no fassis bromas. ¿No comprens, desventurat, que avuy som incompatibles?

—¿Per qué? —Perque, per dú á cap una aliansa d' aquest género, haurías de comensar per donarme tantas cosas, que... vaja, no ets tú capás de fer semblant sacrifici.

—T' equivocas. ¿Tú qué sabs? Dígam sòls una paraula, dígam qu' estás disposat á venirte'n al meu ranxo, y desseguida veurás com t' obro l' rebost, la bossa, els brassos...

—¿Que va formal? —Home, aixó casi es ofendrem. ¿Comprens sí á la meua edat puch está encare per riure?

—Es que t' ets un peix molt llarch, y embarcas, y després...

—Creume:

será una debilitat, será tot lo que tú vulguis; pero en els moments actuals estich disposat á darte tot lo que t' passi pel cap.

Si t' avens á vení á casa, si m' ofereixes el bras y m' donas el teu apoyo, serás el meu nen mimat. Tu farás mi hacienda, tú farás y desfarás, tú...

—¡Turutú!... Prou paraulas, y aném desseguida al grá, Si accepto lo que m' proposas ¿qué tindré?

—Ves demanant. —Concedidas.

—M' has de dar dotze gubernos de provincia. —Corrent.

—M' has de fer vacants en el Suprém!

—Ja están fetas. —Y m' has de proporcionar l' alcaldia de Madrid, tres llochs al Consell d' Estat, vint á la Tabacalera y setze ó disset al Banch.

—¿Res més? —Res més.

—Donchs, accepto.

Demá l' món enter sabrá que l' gran Pacho d' Antequera, sempre desinteressat, s' uneix ab el vell Sagasta per ajudarli á guiar la nau del Estat.

—¿Firmat desde ara? —Firmat.

II

—Práxedes, ets un mal home. —¿Sobres?

—¿En qué vam quedar ahir mateix? —Noy, dispénsam.

¿Que per ventura no sabs que l' prometre es una cosa y el cumplir un' altra!

—¡Endavant!

¿Es dir que aquellas paraulas, aquellos fraternals arranchos eran únicament música? —Just; música celestial.

En aquell moment pensava cumplir ab t' ab tota lealtat; pero 's va girar la truya, vaig comensarm'ho á rumiar, y, vamos, que de lo dicho no hi ha res.

—¡Pues ja riurás!

Com aixó jo no m' ho empasso, desde ara vaig á explicar á tots els que se m' acostin la teva informalitat, las ofertas que vas ferme, lo que m' vares proposar, lo que de mí pretendías, lo...

—Y jo t' seguiré al detrás, y diré que tú, el gran home, el polítich imparcial, t' avenías á apoyarme sense cap dificultat, mentres te des dos carteras, uns quants empleos al Banch, trenta gubernos de provincia, vint llochs al Consell d' Estat, quaranta varas d' alcalde, cent ó centinquanta estanchs, molts nomenclatures de guindilla, molts més de municipal, deu delegacions d' Hisenda, tres generals y un mitrat.

—¿Y serás capás de dirho? —¡Vaya! Parla tú, y veurás.

—¡Éts un president de pegal!

—Y t' un pollo de secal!

—Papanatas!

—Trapissonda!

—Estripa ¡quientos!

—Farsant!

—Polítich sense paraula!

—Xafarder!

—Cara de rap!

—Mal pallasso!

—Jesuita!

—Saltimbanqui!

—Carcamall!

Y l' públich, que la baralla ben tranquil está escoltant, al sentir tants ditxaratos, tants renechs, tants disbarats, arronsa la espatlla ab fástich, y escorrentse carré avall els deixa allí disputantse, tot dihent:—¡Tal para cual!

C. GUMÁ

A CADA HU LO QUE LI TOCA

U n tal Pere Vila soldat llicenciat de Filipinas, que prengué part en l' heroica defensa de Baler, rebent algunas feridas y perdent la salut, se trobava á Barcelona sense recursos de cap mena ni medis de procurarse'ls, y implorá la protecció del arcaide, qui per evitar que 's morís de fam al mitj del carrer disposá que per espay d' una quinzena se li dongués alberch y manteniú en l' Asillo del Parch.

Allí s' troba refugiat momentáneament barrejat entre 'ls pobres mendicants... Pero qué será d' ell quan passi la quinzena?

No obstant, segons manifestacions de la Capitania general, el pobre soldat després de haver rebut la llicencia cobrá 'ls seus alcansos de import 626 pessetas, que ben poch temps varen durarli, havent intentat un negoci que li sortí esgarrat. En premi de la seva heroica conducta en aquell memorable succés, qu' es una de las páginas mes admirables de la guerra filipina, té ademés dos creus pensionadas ab 750 pessetas mensuals: total 15 pessetas cada mes, ó com si diguéssim dos ralets diaris, ab excepció dels mesos llarchs de talla que s' ha de quedar un día sense 'ls 50 céntims.

Ja veuhem sí té dret á queixarse l' malcontent! Si allá al Baler se va defensar senmanas y mesos

contra un enemich superior que 'ls tenia sitiats y 'ls abusava á tirs y feya lo que bonament podia per cremarlos de viu en viu: si va veure morir á la majoria dels seus companys d' armas, y ell mateix va sufrir graves feridas; si va sentir la tortura de la fam y de la sed, y va contemplar com única perspectiva l' espectre de una mort horrenda, á la sombra, aixó sí, de la bandera de la patria, avuy á lo menos se troba ab que la nació 's recorda d' ell, haventli penjat al pit dos creus pensionadas, que li permeten anarse morint de renda.

No 's desassossegni en Pere Vila que ja li han donat tot lo que de dret li pertocava. Els diners del Estat no son pels pobres diables arrancats de sales lars y enviats á la guerra á realisar actes de heroisme. Son sí pels que 'ls hi van enviar sense moures de Madrid. Son, principalment, pels que han desempenyat el càrrech de ministre. Temps endarrera, pera donar una ditada de mel als contribuyents, se va suprimir la cessantia dels concellers de la corona qu' entressin de nou á desempenyar el càrrech; pero ara se disposan á restablirla novament. Sols baix la base de no perdre la cessantia, s' ha pogut resoldre l' última crisis. Els ex-ministres designats per tornar á ferse càrrech de una cartera, ben clarament ho varen dir:—Si havém de perdre 'ls drets passius que no contin pas ab nosaltres: no aném á Baler.

Ja comprendrá en Pere Vila, que 's necessita una mica mes de valor per entrar y aguantarse en un ministeri, que per sostenirse senmanas y mesos en una fortificació desmantelada. Si perillós es morir de fam, no deixa de serho l' morir de indigestió. Si las balas dels tagalos matan el cos, els atachs de las oposicions y las censuras del país matan l' honra.

Per aixó la proporció del premi está molt ben calculada. Als ex-soldats de Baler dos ralets diaris; als ex-ministres de la corona 7,500 pessetas l' any, menos els que 'n tenen 10.000.

¿Que dimontri! Alguna diferencia hi ha de haver, entre 'ls qu' en cumpliment d' un deber patriótic s' han desgraciats per tots els días de la seva vida, y 'ls que per satisfacer una ambició política han fet, segueixen fent y farán mentres visquin la desgracia d' Espanya.

P. DEL O.

REPLICHS

A crisis quedá resolta l' divendres de la senmana passada.

Y passá l' dissapte, l' diumenge, l' diluns y l' dimars, més de mitja senmana, sense apareixer els nomenclatures dels ministres nous á la Gaceta, sense reintirse las Corts y simulant en Sagasta una de las sevas malalties de casama.

Qualsevol ataconador ho despatxa millor quan ha de posar solas y talons á unas botas velles; lo menos que fa es cusirho y clavetejarho.

Pero en Sagasta ho enganxa ab pastetas, y per aixó avants de tornar á fer servir las botas necessita que s' assequin.

Un periódich catalanista dels que van anar ab el bisbe Cansalada á fer els Jochs Florals á Sant Martí de Canigó, diu que aquell monestir en runas es «el bressol benivolgut de nostra rassa».

Lo mateix deyan del monestir de Ripoll, també era «l' bressol de la rassa catalana».

Está vist que no saben sortirse del bressol. ¡Y está clar, pobrets, si son tan criaturals!

Ha fet mal en Sagasta en no dar, com se deya que donaría, una cartera á n' en Merino.

¿No está casat ab la seva filla? ¿No es el seu gendre? Donchs ¿per qué l' havia de desairar?

No una cartera sols es lo que li havia de concedir; era necessari ademés que l' nombrés hereu, mal hagués de deixar á n' en Moret ab un pam de nas.

El país ja se 'n faria càrrech. ¿Qué menos pot fer un sogre per un gendre, que deixarli tot lo que posseix inclús el gran tupé?

¡Pobre Romero Robledo, se l' han ben rifat!

En el Congrès deixant per primera vegada 'ls seus discursos sense contestació, es á dir, no fent cas ningt de lo que deya, van deixarho enterament plomat.

Vingué la crissie; en Sagasta va tirarli l' am, el pollastre s' hi va agafar com un llus y després se 'n varen riure trayentse'l del davant. Ara l' tenim sense plomas y ab el béch foradat.

Y com es tan vell y aixarrehit, vels'hi aquí que no serveix per res... ni per la cassola.

Diuhem que l' fill octau del comte de Caserta es el nuvi de l' infanta María Teresa.

Té avuy 19 anys y acaba de ingressar en l' Academia de caballería.

Podia haver ingressat en qualsevol de las altres academias; pero ha obtat per la qu' era de la seva preferencia.

Está ben vist que vol montar.

Avants els ministres duravan anys. Ara á penas duran trimestres.

Cada día aquestas brevas son més curtas y més dolentas. Quatre pipadas y s' han de llansar.

Hí ha ministre que tot just l' encén, li venen rodaments de cap y se 'n va de bigotis.

També á n' en Montero Ríos li van oferir una cartera; pero ell que la sab molt llarga va dir que no la podia acceptar, que l' hivern se 'ns vé á sobre, que no 's pot treure l' catarro y que prou feyna té ab tussir y mocarse.

A dreita lley y com un medi curatiu havia de admétrela. Y fins sembla mentida que un home com en Sagasta, que té tan bonas sortidas per tot, no l' obligués dihentli:

—A vosté, D. Eugeni, li convenen sudorífichs. Vingui, donchs, ab nosaltres al banch blau, y ab las

Una broma pesada

—Mala negadal... ¡Si aixó que m' heu donat com á turró es un tros de rajola!...
—Ho he fet per veure si tens tanta barra com diuhen.

fregas que li farán las oposicions jo li juro que suará.

La crisis ministerial va quedar resolta'l día de sant Eugeni, festivit en la qual, el poble de Madrid te la costum de anar-se'n al Prado á menjá aglans.

Per aixó á l'última crisis se l'anomena la crisis dels aglans.

Que 'ls hi aprofitin. Que á lo menos quan vingui'l día del sacrifici, els que ara han entrat á la cort, tinguin bona cansalada.

Las conspiracions carlistas se pot dir que s'estan lonan.

Als pochos días de haver-se'n descubert una, ja'n descubren un'altra.

La primera fou qüestió de un encàrrech de canans y uniformes.

En la segona se van sorprendre unas quantas caixas de remingtons vells que anavan en un cotxe de lloguer, y'l trobo va coincidir ab una interrupció telegráfica entre las estaciones del Hospitalet y Cornellá.

Aixó de que al telégrafo se li trenqui'l fil es lo que 'ns té més esparverats.

Pero lo més bonich en aquesta classe de tráfechs es que avuy se dona un bon cop de bombo, fent mérit de que s'han efectuat tantas ó quantas detencions de personas compromesas, y'l endemá ó'l endemá passat lo més tart, els detinguts son posats al carrer per no trobarse cap céva que 'ls fassi coure 'ls ulls.

Sempre la mateixa comedia.

Es possible que la policia no trobi altres entreteniments una mica més originals, una mica menos gastats que 'ls qu'emplea pera matar el temps y contrenre mérits?

La famosa lley sobre la difamació la va conjuminar en Moret, posantla immediatament en mans de'n Montilla, qui, seguint las sevas indicacions, la va presentar á las Cortes.

LA CARICATURA AL EXTRANJER

Mares sense fillas, fillas sense mare.
(De Der Scherer, d'Innsbruck.)

Y com la ditxosa lley á n'en Montilla li ha costat la cartera, ara no se sab avenir qu'ell se'n hagi anat á l'aygua, mentres l'inspirador y autor, verdader de la desacreditada tentativa, continui tan campant á bordo del barco de la situació.

Si en Montilla s'hagués recordat dels seus compromisos democráticos, no s'hauria fet instrument de las maniobras de'n Moret.

Per aixó també se'n haurian desfet; pero á lo menos tindria la satisfacció de poder dir que no li haviantirat per papa-natas.

Espanya, després dels últims desastres ha quedat tan postrada, que mes que un cos gran plé de vigor, sembla una criatura raquítica y escanyolida.

Y ara que no té res per perdre li surten ab la cansó de que avants que tot necessita una esquadra formidable, per guanyarse'l respecte del mon civilisat, y prevenir ciertas contingencias que poden presentarse á l'hora menos pensada.

Es á dir, volen que fassi'l pinxo, quan ni forasas té per aguantarse dreta.

Lo que necessita Espanya es reconstituyents y una alimentació sana y abundant. Raforsarse y treballar pera possehir.

Gastarse las últimas pessetas ab un arma no ho fan els que no tenen res que defensar, ni rellojje ni porta-monedas. Unicament ho realisan els desesperats que per tota solució á las dificultats invencibles de la vida, s'aixcan la tapa del cervell.

—Jo, demostrant gran valor, molt l'espada he manejat.
—¿Qu' es militar retirat?
—No senyó; he sigut actor.

Un amic meu, fill del poble, y que anys passats, fins llaurava, va dirme que desitjava obtenir un títol de noble, y jo vaig dirli:—Sever; escriu algo á LA CAMPANA y á la primera semana veurás que t'fan caballero.

Un pillo que's diu Canut, en el Carnaval passat, volia anar disfressat pera no ser conegut.

Y jo li vaig dir:—¿Vols sé desconeget de tothom y que ignorin lo teu nom? Disfressat d'home de bé.

Un senyor gros y grassás, cremat deya al Agustí:
—¡Vaya! Jo no't puch sentir, porque sempre parlas gras.
Mes l'Agustí molt seré, va contestarli ab veu agre:
—¿Quan parla ab algú, vosté, per ventura's queda magre?

Creu ser fina l'Assumpció y vesteix molt extremada; pro en cambi, á gura vegada, porta la mitja al garró.

El propagandista Enrich, ab discursos llarchs y encesos, ataca sempre als burgesos y es de las huelgas amich.

A tot amo sol tractar de gandul y explotador; pero ell va com un senyor y viu... sense treballar.
FRANCISCO LLENAS

En un quartel.
—¿Tens un full de paper de fumar?—demana un soldat á un seu company.

—Aquí va.
—¿Y una mica mica de tabaco, t'indrias per casualitat?

—Té, para'l paper.
Quan li ha posat el tabaco, l soldat gorrero cargo-la'l pito y continúa demanant:

—Ara donam una cerilla.
—Ab molt gust... Ah, t'ú, y si necessitas boca per fumar-te'l, ja ho sabs, disposa de la meva.

Dugas senyoras de l'alta societat se fan íntimas confidencias. Son amigas de debó y no tenen secrets l'una per l'altra.

—¿Que n'es de consoladora la religió!...—diu l'una que passa en el mon per molt devota.

—Verdaderament—respon la seva amiga:—sense religió casi no's comprén la vida.

—Per lo que á mi toca, cada vegada que falta el meu marit, no pots imaginarte 'ls grans consols qu'experimento anantme'n á confessar.

Rigurosament históric.

Un acreedor, haventse enterat de que un jove bohemí acabava de percibir una regular suma en metálic, se li presenta ab la pretensió de que li saldi las facturas.

Pero'l bohemí s'hi nega resoltament.

—De manera—crida l'acreedor,—que si ara no paga no es com avants, porque no pot, sino porque no vol.

—No, senyor—replica'l jove plé de dignitat.—No'l pago per no sentar un precedent.

Á LO INSERTAT EN L'ÚLTIM NÚMERO
1.ª XARADA.—Pan-ta-lo-ne-ra.
2.ª SINONIMIA.—Veu.
3.ª TRENCA-CLOSCAS.—Un cop de telas.
5.ª GEROGLÍFICH.—Dreyfus.

Han endevinat totas ó part de las solucions del número passat els caballers: A. Rigol, Francisco Pagés, Un petitet extranger, En Remidio, Xapu Dopor, Un llaunret de pega grega y Burro.

ENDEVINALLAS

XARADA
D' empalagosa, total calculin si ho es la dona que al mitj del hi-dos s' abrahonas y mou un sagramental á la quixalla si acás al portal de casa's paran, y si irritats se li encaran s' ha de teme un desenllás y encare quan jo le renyo tres-quart volguer la rahó; resultat final: que jo em torno raro y farrenyo.
J. COSTA POMÉS

MUDANSA
En Tot á son fill Total castigá severament, perquè ab en Tot y en Climent van destrossarli un parral.
J. BOSCH Y ROMAGUERA

TRENCA-CLOSCAS
MANELA E. TARRE

Formar ab aquestas llettras degudament combinadas lo títol d' un drama catalá.

A. SERRA
LOGOGRIFO NUMÉRICH
1 2 3 4 5 6 7 8.—Nom d' home.
1 2 3 1 7 8 2.—Poble catalá.
6 5 3 2 4 5.—Apellido.
6 2 3 4 2.—Nom de dona.
4 5 3 5.—Animal.
1 5 8.—id.
1 7.—id.
2.—Vocal.

A. RIBAS LL.
GEROGLÍFICH
X
A
A
L L
A A A A A
A
FELIO DE VALLCARCA

CORRESPONDENCIA

Caballers: Carlets de cala Bespa, Julio Palau, F. Joanet, J. M. Siqués, Fusté y Cómich, J. de J. petit, Xapu Dopor, Arreca Ilumbriguels, Celestino Serres, A. de V., Burro, Lluís Gifre, Valentí Romeu: *Cualquier tiempo pasado fue mejor...*

Caballers: Juan Catau, A. Mercader Martí, J. Cassi Torres, V. M. y Sardá, V. Miró, Anidoc Osgaitnas, Esteve de Vilanova, J. Gorina Roca, L. Tomás Serrano, A. Ribas Ll.: *Quedan nostros.*

Caballer: Sisket D. Paila: *Las curtas sí.—Enrich Farrés: Bunyol.—Un katalán: Kes kái!—V. Escabieta: Dolent.—Antoni Busquets Tenas: Manso.—F. P. O.: No sabém de qué 'ns parla.—Un trempolí C. B. de Trempl: No pot anar.—Andresito: Gracias per partida doble: per l'envío y per l'avis.—Félix Cantimpló: Li doném tanda.—Quimet de Sant Martí: ¿Vosté té noció de le qu' es un metro?—Quimet: Veurém d'aprofitarne un.—Pere Gil (a) Julivert: Es de noy d'estudi.—J. Costa Pomés: Gracias per la remesa. Ja sab que se'l complau en lo possible.—G. Perocafó Ras: Es un rich descabellat.—M. Carbó d'Alsiná: La poesia es lo que 'ns va millor. Gracias.—M. A. (a) Badoch: Es pobre d'asumpto y magre de forma.—J. F. B.: Dibuxi, dibuxi que vosté té personalitat, pero primer vaji un quant temps á Llotja.—Gat: Lo mateix li dihéim.—Un que canta molt: Si poguessim complaure'l, ab molt gust.—Son, Mandra y C.ª: No farém res.—M. de C. (Cádiz): ¿Qu' es compatible'l tractament médic que ara segueix ab l'us de las butifarras? Si per cas, di-posi...—L' amich del pianista (Reus): Fásilli tocar el morrongo, qu' es una pesa molt divertida.—Antoni Felú: Li prevenim que aquell smich íntim de vosté que's firma Antoni de Massanas es un pijaro de cuenta ab el que no convé tenirli cap mica de confiança. La poesia que varem publicar en La Esquella de la semana passada es original del antich y estimat colaborader nostre S. Ust, insertada en el número 470 de la mateixa Esquella, corresponent al día 14 de Janer del any 1888. No se'n fíhi d'aquest amich tant íntim que té...—Antoni de Massanas: Si vosté tingues una perera que se l'estimés molt, carregada de peras de bon cristiá, dolças y sucosas. ¿qué li faria al desvergonyit que las hi anés robant una á una fins deixarla despullada de fruyt? Ferlo agafar per murrí ó clavarli un pet de garrotadas, ¿no es veritat? Donchs sápigá y entengui que'l que roba 'ls fruyts de l'inteligencia d'un altre es tan ó mes lladre que'l pillet de las peras. Y la impunitat dels ratas literaris que firman traballs d'altri no 'ls salva per xó de que la gent honrada's cordi l'americana al trobarlos pel carrer, ó 'ls tanqui las portas que sempre han trobat francament obertas. Y prou.*

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8.

Tinta Ch. Lorilleux y C.ª

Está ultimantse l' impressió del popular
ALMANACH DE LA CAMPANA DE GRACIA
PERA L' ANY 1903

Recordém als nostros corresponents la conveniencia de fer el pedido sens pérdua de temps, á fi de poguer servirlos á tots ab la deguda regularitat.